

ՀԱՆԴԵՍ

40 ՓԱՐԱ

ԱՅՆԱՍՅԵԽԱՆԻ ՔԱՂԱՔԱԿԱՆԱԿԱՆ

ՓԱՐԱ 40

ՄԱՂԻԿ տարաբը երկու անգամ կը հրատարակուի Զորեհարքի եւ Նարար օրերն։ — Տարեկան բաժանորդագրութեան զինն է 100 դր. արծար. — Վեցամսեայն 30. — Գաւառաց համար 115 դր. Վեցամսեայ 60. — Մանուշան տողը 3 դր.

Որ եւ է նամակ կամ գրութիւն պէտք է, ուղղել
Առ. Արտօնատէր Եւ Տնօրէն Անօն Սահական,
Ալանա Համամ, Քիչիկ Երիսրզ խան Երկրորդ յարկ թի. 9:
Խմբագրութեան յանձնուած գրութիւնք եւ չեն տրուիր:

ԹԻՒ 180 Բ. ՏԱՐԻ

1888

ՆՈՅԵՄԲԵՐ 26 ՇԱԲԱԹ

ԿՈՆԴԱԿ ՇՐՋԱԲԵՐԱԿԱՆ

Տ. Տ. ԽՈՐԵՆ Ս. ԱՐՔԵՊԻՄԿՈՊՈՅԻ

ՊԱՏՐԻՑԱՐՔԻ ՀԱՅՈՑ Կ. ՊՈԼՍՈՑ

Խորէն ծառայ Յիսուսի Քրիստոսի և շնորհիւ Ս. Հոգւոյն Պատրիարք Կ. Պոլսոյ և Վերատեսուչ ամենայն վիճակաց, վանօրէից, եկեղեցեաց, վարժարանաց և համօրէն ազգի ազգի հաստատութեանց որ ընդ հզօր իշխանութեամբ ամենաբարերար կայսեր Օսմաննան գերափառ թագաւորութեան, և ի սոսա բնակեալ ամենայն հաւատացնութեան, հարացեալ ժողովրդեան, հարացաւ աշխարհական բարեկամութեանց, ապահովութեանց, ապահուաց, վանահարց, աւագերիցանց, սարկաւագաց, դպրաց, Հոգեւորական և աշխարհական ժողովոց, հոգաբարձուաց, ուսումնական և բարեգործական ընկերութեանց, արանց և կանանց, ծերոց և երիտասարդաց, մեծատանց և տնանկաց, տերանց և

ծառայից և ամենայն շափու և հասակի և վիճակի հաւատացելոց ի Քըրիստոս Յիսուս, ի կեանքն, ի յորսն, ի յուսն, ի ճշմարտութիւնն, յիմաստութիւն և ի զօրութիւնն Աստուծոյ Հօր, փառաւորեալն և երկրպագեալն յերկնաւորաց և յերկրաւորաց, ի հըրեշտակաց և ի սանդարամետականաց՝ ընդ Հօր՝ և ընդ Հոգւոյն սրբոյ այժմ և միշտ և յաւիտեանս յաւիտենից.

Ողջոյն, օրհնութիւն, և խաղաղութիւն ի ձեռն նախընծայ թղթոյս աւետարանական բանի, և յորդորումն հաւատոյ, յուսոյ և ամբոյ առ ամենայն որդիս և աշակերտս որբոյ Հօրն մերոյ Գրիգորի Լուսաւորչի, մեծ խոստովանողի և նորոգողի Հայաստանեայց առաքելական եկեղեցւոյ բազմացի. ամէն.

Եղբարք, Աստուծոյ կոչումը, որ Հոգեւոր ծառայութեան համար ոչ զօրաւորը կը վնասուէ և ոչ տկարը, այլ զայն՝ որ ըստ կանխագիտութեան որոշեր է գործիք ընել իւր սքանչելի զօրութեան, զիս՝ որ տկարս եմ՝ կոչեց Տաճկաստան աշխարհի բոլոր վիճակաց վրայ Պատրիարքութեան ամենածանր պաշտօնը վարելու Ազգին և երեսփոխանութեան բացարձակ ձայնիւ և մեր ամենաբարերար Թագա-

լորին Սուլլան Համիտ կայսեր հաճութեամբ, որոյ կենաց երկարութիւն պարզեւէ Աստուծուած, ուրախ և հզօր արասցէ ի շինութիւն այս երկին, Եպայծառութիւն աստուծակարգ թագաւորութեան, ի հաստատութիւն աշխարհաշէն բարեկարգութեանց, յերջանկութիւն և ի խաղաղութիւն բոլոր ժողովրդեան:

Գիտէի՝ եղբարք, որ ես տկար մէկըն եմ՝ գիտէի՝ թէ այս մեծ պաշտօնը բարւոք կատարելու համար ո՞րչափ խելք և ուժ պէտք էր՝ որ ունենայի ուստոիք բնաւիմ լուս և մենական կեանքին դուրս գալ և մանաւանդ Պատրիարքութեան այսպէս ընդհանրական և մեծ գործոյն հետեւել բնաւ չէի համարձակեր. Տակաւին իսկ երկիւղի մէջ եմ, որովհետեւ ահագին և մեծ պատախանատուութեան կ'ենթարկուիմ Աստուծոյ և Թագաւորի առջեւ Աստուծոյ՝ որովհետեւ ինձմէ կ'ուղէ. որ բոլոր Հոգիները փրկութեան ճանապարհը բերեմ, հաւատքը տարածեմ, բարեպաշտութիւնը աւելցնեմ, եկեղեցիները բարեզարդեմ, մանկունքները կըթեմ, աղքատները ինամեմ, հիւանդները հոգամ, ազգային աւանդութիւնները պահպանեմ, ցան և ցիրխորհուրդներ մէկ միաբանական հա-

ւատքի մէջ ժողվեմ, հին ու գեղեցիկ ծեսերը և այլ շատ մը ուղղափառական և աստուածպաշտական կարգերը նորոգեմ. Թագաւորիս՝ որովհետեւ կ'ուզէ՝ որ ինձի յանձնած բոլոր ժողովրդեանս մտքին մէջ տարածեմ և հաստատեմ՝ թէ որքան բարի և խաղաղասիրական են իւրիսորհուրդներն:

Արդարեւ մեծ և ահագին պատասխանատուութիւն, սակայն՝ ինչպէս կրնայի Աստուծոյ կոչման դէմ կենալ. ի՞նչպէս կրնայի չ'լսել պատուիրանի հնազանդութեան՝ զոր կը պարտէի Աստուծոյ և անոր ժողովը դեան. միթէ կը ներէ՞ր ինձ Աստուած. որ իմ յատուկ քաջութեան և մարդկային բնական ուժոյ ապաւինէի. ոչ ապաքէն Աստուծոյ է այս գործը. մարդկային կարողութենէ յոյժ բարձր և գերբնական գործ մը՝ որոյ մէջ մարդուս խելքը միշտ կը տկարանայ՝ եթէ Աստուծոյ հոգին անտեսանելի շարժմամբ չ'ներգործէ ի նմա: Եղբա՛րք, այս բանս գիտնալով նոյն ինքըն Ս. առաքեալն Պօղոս, որ ժամանակին հելլէն իմաստասիրութեան մէջ շատ քաջ էր, և եբրայեցի օրինականաց մէջ ամենէն գիտունը, կ'ըսէր. — Ոչ թէ մենք մեր անձին եմք ապաւիներ՝ հապա Աստուծոյ, ոչ թէ մարմնաւոր խելքով՝ այլ Աստուծոյ շնորհքով: — (Բ. Կորն. Ա. 9—12.)

Եւ արդ, որովհետեւ Աստուած է հրամայեր, և անոր սքանչելագործ զօրութիւնը ինձ հետ բոլոր Եկեղեցեաց վերայ է, նախ քան զամենայն ձեր աղօթքը և խնդրուածքը կուզեմ: Աղաշեցէ՛ք Աստուծոյ, սիրելի և ցանկալի եղբայրներս, որ արժանի ըլլամ այս վերակացութեան գործոյն՝ որուն կոչուեր եմ, զօրաւոր են ձեր աղօթքները, այս ծովանման աշխարհիս ալիքներուն ծփանքը կը ցածցունեն՝ որով ես ալ իմ կառավարութեան յանձնուածնաւը կրնամ փրկել: Բայց պէտք է՝ որ ամենէ առաջ մտքերնիդ սրբէք և հաստատէք այն հաւատոց վրայ՝ որ ունիմք ի Տէր մեր Յիսուս Քրիստոս, որովհետեւ աղօթքի և ամէն մտաւորական փափագներուն ճանապարհը միայն մէկ բան է, որ է հաւատք:

Հաւատքը, Եղբա՛րք, այն ընծայն կամ նուէրն է զոր բանականութիւնը կը լուծայէ Աստուծոյ կամաց և խորհը-

դոց, Աստուծոյ՝ որ մի միայն անփոփոխելի և անշարժելի ճշմարտութիւնը է, և մի միայն լոյսը. Ով որ Աստուծուծոյ էութեան այս անշիջանելի լուսոյն և ճառագայթին չ'ուղղեր իւր հոգւոյն աչքը առանց թարթելու, նա աւրուած բանականութեան մութ և խարէական լուսով կը վարուի, կը սահի և կ'իյնայ մութի մէջ, նման այն հրեշտակին՝ որ աստուածութեան յաւիտենական լուսոյն մօտ կը բնակէր, բայց ինք իւր ստեղծական լուսոյն վըրայ հպարտանալով ինկաւ այնպիսի կործանմամբ; որ այլ եւս չկրցաւ կանգնիլ: Եղբա՛րք իմ, ահաւասիկ այսչափ չար է մեր անձնական մտաց լուսոյն ապաւինել: և Աստուծոյ լուսաւոր յայտնութեանց չ'փափագելն: Ուստի հաւատացէ՛ք Աստուծոյ և նորա միածին Որդւոյն՝ որ է Յիսուս Քրիստոս, որ միշտ աշխարհի մէջ է, աշխարհու զինքը չ'ճանչեր, բայց որոնք որ կը ճանչան և կը հաւատան որդիք Աստուծոյ կը լինին:

Որդիք Աստուծոյ էք դուք, Եղբա՛րներ, Աստուծոյ հոգին զձեզ ծըներ է մկրտութեան աւազանէն, հաւատքի ձեռքով ժառանգ. Եղեր էք Երկնաւոր ժագաւորութեան, և Յիսուսի Քրիստոսի արեան հաղորդուելով ահաւոր Աստուծոյ էութեան ազգական եղեր էք: — Ճեսէ՛ք, կ'ըսէ Սուրբ առաքեալն Յովհաննէս, ո՛րպիսի սիրով սիրեց զմեղ հայր, որ Աստուծոյ որդի կոչուիմք մենք: (Ա. Յովհ. Գ. 1.) Մի՛ կարծէ՛ք՝ թէ դիպուածով մէկտեղ հաւատած խումբ մը բազմութիւն էք, կամ այնպիսի արարածներ՝ որ մարմնաւոր բնազդումով կը շարժին և կը վիստան, այլ հաւատոց լուսաւոր գիտութեամբ իրար եկած միացած էք մի և միայն Աստուծոյ հետ, ընտանիք էք այն մեծ տան՝ որ կ'ըսուի Եկեղեցի, սիւն և հաստատութիւն ճշմարտութեան: Վամ որոյ աւելի այն սորվեցէ՛ք՝ թէ ինչ է Աստուած, և ինչ յարաբերութիւն ունի մեզի հետ: Քննեցէ՛ք Ս. գիրքերը և սորվեցէ՛ք՝ թէ Աստուած զմեզ սրբելու և ազնուացնելու և այնու իւր աստուածային էութեան հետ խառնելու համար ինչ բաներ ըրեր է: Զգոյշ կեցէ՛ք այն մարդոց գրքերէն և կարծիքներէն՝ որոց մէջ հաւատքի

գիտնաբար լոյսը չկայ, և որոնք զգայարանաց թերի փորձոյն և իրենց միակողմանի հետազոտութեան հետեւանքին վրայ հպարտանալով մտքի եղծանելի և խարէական լուսով աստուածաշունչ Ս. գրոց յայտնի վարդապետութիւնը և աւանդը խախտել կը ջանան: Զգուշացէ՛ք ո՛չ աւելի և ո՛չ պակաս խոստովանել՝ քան որչափ մեզ սորվեցուցին մարգարէք և առաքեալք և նոցանէ յետոյ Հայաստանեաց Ս. Եկեղեցւոյ հայրապետք. որպէս, Ս. Գրիգոր Լուսաւորիչ, Ներսէս՝ Սահակ, Մեսրոպավ, Ենորհալի եւս և ուրիշներ՝ որոց յիշատակը որդիտական երկիւղածութեամբ մեր Եկեղեցեաց մէջ կը տօնեմք, նոցա առ մեղ ըրած մրախտիքը կը գովեմք, և առաջի Աստուծոյ բարեխօսու կը կանչեմք՝ գիտնալով որ անոնք իրենց հաւատքովն և վարդապետութեամբն հաճելի և ընդունեմք, նոցա առ մեղ ըրած մրախտիքը կը գովեմք, և առաջի Աստուծոյ բարեխօսու կը կանչեմք՝ գիտնալով որ անոնք իրենց հաւատքովն և վարդապետութեամբն հաճելի և ընդունեմք Եղբա՛րք կը գովեմք՝ որդիտական Երկիւղածութեամբ մեր Եկեղեցեաց մէջ կը տօնեմք, նոցա առ մեղ ըրած վմայ վիճաբանութիւններ ընելէ: զի այս բանիս մէջ աւելի մարդկային հըպարտութիւնն է որ կը յամառի, քան թէ ճշմարտութիւնը ճանչալու համար միտք և սիրա կը խոնարհին: այլ՝ ինչ բան որ մեր Եկեղեցեաց մէջ ամէնքս մէկտեղ կը խոստովանինք և վաւերական գրքերով յայտնի և համարձակ կը քարոզեմք՝ միայն այն բան ները ընդունել և դաւանել. որպէս զի մեր տիրոջ Յիսուսի Քրիստոսի վրայ ունենալիք նորա միտք և սիրա կը խոնարհին. այլ՝ ինչ բան որ մեր Եկեղեցեաց մէջ ամէնքս մէկտեղ կը խոստովանինք և վաւերական գրքերով յայտնի և համարձակ կը քարոզեմք՝ միայն այն բան ները ընդունել և դաւանել. որպէս զի մեր տիրոջ Յիսուսի Քրիստոսի վրայ ունենալիք հաճելիք հաւատքովն և միամութիւննիս կարենանք հաստատուն պահել:

Գիտնալու էք, սիրելի՝ Եղբայրներս, որ ո՛վ որ հաւատքը գիտէ անոր վարքն ալ հաստատուն կ'ըլլայ և առաքենութիւն կը գործէ: Յիսուսի Քրիստոսի և նորա փրկարար գործոյն միայն մտքով հաւատալը բաւական չէ, պէտք է նաեւ խօսիմք անոր վըրա և կատարեմք գործով: Որովհետեւ — առանց դործքի հաւատքը ընդունայն և մեռած հաւատք է՝ կ'ըսէ Ս. Առաքեալն: (Յակ. Բ. 17—20.) Հաւատական բայց հաւատքի պատուղ չ'ըերել՝ հաւատք չէ, յաղթահարութիւն է և ոչ թէ հպատակել կամ անձնատուր ըլլալ ճշմարտութեան. նոյն խակ սատանաներն ալ ասանկ անպտուղ հաւատքով յաղթահարեալ են և կը մը-

նան դժոխոց մէջ, Առանց գործքի հաւատքը ահսելի ճշմարտութեան գիմաց դողալ, սարսել, վախնալ և թմրիլ է, և ոչ թէ աստուածդիտութեան կեանք տուող լուսոյն առջեւ ցնծալ և ուրախանալ՝ ինչպէս կը պատահի այս սուրբ լուսոյն փափադող ցաւած սրտերուն. Մի՛ անպտուզ հաւատքով վախնաք և դողաք ճշմարտութենէ, այլ սիրեցէք ճշմարտութիւնը՝ որ պտուզ բերէք: Նայեցէք Յիսուսի Քրիստոսի որ մեր առաքինութեան ողջ, յաւիտենական և առաջին օրինակն է, յեշէցէք՝ որ երկնքէն խոնտրժեցաւ այս ստորին աշխարհս, յիշեցէք անոր աղքատութիւնը, մերկութիւնը, հալածանքը, բամբասուելը և մինչեւ չարագործի նման մահուան Խաչը լանելը. յիշեցէք նաեւ յարութիւնը, երկնք համրառնալը, Հօր Աստուծոյ աջ կողմը նստելը, և ահաւոր փառքով վերստին գալու պատրաստ լինելը, որոց համար Առաքեալը սքանչանալով կը գոչէ. — Հնազանդեցաւ մեռնելու աստիճան և մինչեւ անարդարար ի վերայ Խաչի մեռնելու աստիճան՝ անոր համար Աստուած ալ զինքը գերազանց կերպիւ բարձրացուց: (Փիլիպ. Բ. 7-8.) Ուրեմն մարդ՝ դու ո՞վ ես որ անձնական փառք կը փնտուես, աղքատը կ'արհամարես, հիւանդը չտեսնելու կը զարնես, մերկը կը հալածես, հալածուելու վրայ կը տրտնջես, զքեզբամբասողները կը նախատես. տեսինչպէս այն ոը մի միան արդար, անարատ և բարերարն էր՝ չարչարելու ատեն խաչի վրայ զինքը զրպարտողներուն համար կազոթէր ըսելով. — Հայր, ներէ անոնց՝ որովհետեւ չեն գիտեր ինչ կ'ընեն: (Հուկ. Իջ. 34:) Տես, ինչպէս այն որ մեռաւ և թաղուեցաւ՝ ելաւ և նստաւ Աստուծոյ բարձր աջակողմը. Նմանեցէք Քրիստոսի, եղբարք, որ անոր փառքին ալ մասնակից ըլլաք,

(Եպուանկելէ)

ՕԾՄԱՆ ՀԱՆԴԷՍ Ս. ԿԱՐԱՊԵՏ
ԵԿԵՂԵՑԻՈՅ ՍԿԻՒՏԱՎՐՈՒԻ

Սկիւտարի Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ Օձման հանդէսն մեծաւ շրով և կանոնաւորութեամբ կատարուեցաւ,

ըստ կանխագոյն տնօրինութեանց: Արարողութիւնն ուրբաթ երեկոյ ըսկաւ և կիւրակէ երեկոյ վերջացաւ: Երուսաղեմի Պատրիարք, Ամեն. Յարութիւն Սրբազն Հայրն, ուրբաթ օր միջօրէէն յետոյ Սկիւտար երթալով, ներկայ գտնուեցաւ Հոկտոն տրարողութեան: Եաբաթ առաւոտ, տաճարին դուռներն և չորս սիւներու խաչերն օծուեցան, յանուն չորից Աւետարանչանչաց: Եաբաթ իրիկուն եւս, աւագ Խորանին և երկու Սեղաններուն և Վէմ քարին կոչումը կատարուեցաւ:

Ամեն. Տ. Խորէն Ս. Պատրիարք Հայրըն, շարաթ օր, կէս օրէն յետոյ, Սկիւտար գնաց և արժանապէս պատուասիրուելով, նայն գիշեր Ունճեան Արիկ էֆ. ի ընդհանուր գործակալ Պօղոս Աւգեր էֆ. ի տունն հիւրընկալուեցաւ Ամեն. Վեհապետեան Սըրբազնի և Խրիմեան Հայրիկի հետ:

Կիւրակէ առաւածու, Ժամ երկուքն յետոյ, Երեքին Ամեն. Հարք, ընկերակցութեամբ բազմաթիւ եկեղեցականց, սկսան կատարել Օծման սրբազն արարողութիւնն: Եկեղեցւոյ թէ՛ ներքին և թէ՛ արտաքին կողմերը հօծ բազմութիւն մը դրաւած էր: Դասին մէջ կ'երեւէին Վաեմ. Պահրի փաշա, Պատը-գիւղի քաղաքապէտ Վաեմ. Մաշուգ պէյ, Ժանուարմաներու գնդապետ իպրահիմ պէյ և երեք յոյն Եկեղեցականք մօտակայ Եկեղեցւոյն: Վէմ քարն, Աւագ Խորանն և երկու Սեղանները նախ գինիով լուացուեցան. ապա Ս. Միւոնով օծուեցան, Աւագ Խորանն Երուսաղմայ Պատրիարքին, երկու սեղաններէ մին՝ կ. Պոլոյ Պատրիարքին և միւսը Խորիմեան Սըրբազնի ձեռօք:

Ժամ չորս ու կէսին, Ամեն. Տ. Յարութիւն Սրբազնն սկսաւ Ս. Պատրարքն և Ժամ Եին միջօրները խօսեցաւ պարագային յարմար քարոզմը, որուն մէկ մասը թրքերէն եղաւ:

Ս. Պատրարքէն յետոյ, յատուկ հոգեհանդստեան պաշտօն կատարուեցաւ ի հանգիստ հոգւոց Ունճեան Վաեմ. Հարազատաց հօր և մօր և երկու Եղբարց:

Յաւարտ Եկեղեցական արարողութեանց, Աւգեր Պօղոս էֆ. առւնը շքեղ հացերոյթ մը տրուեցաւ, Ուն-

ճեան Եղբարց ծախիւք: 130 անձինք ճաշեցին անդ, երկու անդամէն: Հացկերոյթի միջօրին, բանախօսութիւններ արտաշանուեցան և բաժակներ առաջարկուեցան, այլ և այլ անձանց կողմէ: Ս. Կարապետ Եկեղեցւոյ մօտ սեղան մը պատրաստուած էր, ուր 1,300 անձինք յատկապէս զենեալ տասն ոչխարի մատաղ ճաշակեցին:

Կոչնականք ժամ տասնին միջօրները սկսան տակաւ մեկնիլ, իրենց ջերմաջերմ չնորհաւորութիւններն մատուցանելով առ Վաեմ. Ունճեան Եղբարց և առ Աւգեր Պօղոս էֆէնտի, որ ամեն ջանք չէր ինայած մանրամասն Կարգադրութեանց մէջ իսկ:

Թունաց Պատրիարք Ամեն. Տ. Դիոնիսիոս Սըրբազն, ընկերակցութեամբ Նիկոյ մետրապոլիտ Տ. Սոֆրոնիոս Եպիսկոպոսին, Խառն ժողովոյ անդամ Տ. Աթանաս Եպիսկոպոսին, երկու վարդապետներու, Խառն ժողովոյ անդամ Նիքոլաքի Բոիխարի պէյին և Տիմիթրաքի Բասբալի էֆ. ին, չորեքշարթի օր փոխադարձ այցելութիւն տուաւ Ամեն. Ս. Պատրիարք Հօր:

Պատրիարքարանի գոնէն Նորին Ամենապատուութիւն գիմաւորուեցաւ Եկեղեցական և աշխարհական դասէն կտրի ստուար և երեւելի անձանց կողմանէ և առաջնորդուեցաւ ընդունելութեան սրահն, ուր երկու Ամեն. Պատրիարքունք զիրար ողջագուրեցին սիրալիր կերպիւ Ամեն. Դիոնիսիոս Սըրբազն, նախ և առաջ չնորհաւորեց Ա. Պատրիարք Հօր պաշտօնն և կարողութիւն մաղթեց նորին Ամենապատուութեան:

Խորէն Սըրբազն, փոխադարձար իւր չնորհակալեաց հաւաստիքն մատուցանելով, ըստ թէ Տ. Դիոնիսիոս Պատրիարքի, հակառակ անձեւուտ օդին, մինչեւ Պատրիարքարան գալու համար յանձն առած յոդնութիւնն մեծ պատիւ և փառք կը համարէր իրեն: Ապա, Յօւնաց Պատրիարքն չնորհաւորելով նաեւ վաեմ. Մաքսուտ Սիմոն պէյի Պալայի աստիճանի բարձրացումն, չնորհակալութիւն յայտնեց իրեն եղած սիրալիր ընդունելութեանց համար և հրաժեշտառնորդի իւր ուղեկիցներուն հետ իջաւ ի Մայր Եկեղեցի, որ լուսազարդեալ

Էր շքեղապէս։ Անդ դպրաց դասն, զգեստաւորեալ, «Հրաշափառ» շարականն երգելով մինչեւ դաս առաջնօրդեցին զնորին Սրբազնութիւն, ուր Տ. Դիօնէսիոս Պատրիարք յունարէն լեզուաւ գրաւոր բանախօսութիւն մ'արտոսանեց, ոյր ահաւասիկ թարգմանութիւնն։

Քրիստոսասէր ժողովուրդ.

Բաղում խօսքերու պէտք չունինք բացատրելու համար թէ ո՞րչափ մեծուրախութեամբ համակեցաւ մեր սիրտըն երբ լսեցինք կղերականաց և ժողովրդեան բացարձակ ընտրութեամբ և կայսերական բարձր հաճութեամբ Հայկական վաղեմի ու հին եկեղեցւոյն Պատրիարքական գահուից՝ Նորին գերաշնորհ Սրբազնութեան Ամենապատիւ Խորէն Աշքքեան արքեպիսկոպոսին կոչուելոյն աւետիսն, որ իւր հոչակեալ իմաստութեամբն և օժտուած այլ և այլ նախանձելի ձիրքերով՝ կարող է համապատասխանել իւր հոգեւոր հօտին և եկեղեցւոյն մաղմանացաց :

Փութացինք կանխաւ Նորին գերաշնորհ Սրբազնութեան թարգմանել մեր այս ուրախութիւնը զոր առաւելքացայատ կը կացուցանենք մեր այս աւուր անձամբ ներկայութեամբ։ Ուրախակից լինելով նաեւ Քրիստոսասէր ժողովրդեան Հայկական եկեղեցւոյն՝ համոզուած ենք թէ նա, իրեն վայելու հոգեւոր առաջնորդի և հովուապետի արժանացած լինելով երախտագէտ հոգւով և սրտիւ պիտի փառաւորէ զամենակալն Աստուած որ իւր գերիմաստ նախախնամութեամբ ամենայն ինչ տնօրինելով՝ միշտ զօդտակարն և զպիտանին կը յարուցանէ մեզ։

Այո՛, որդեակք Քրիստոսասէր, ձեր դէմքերէն կը նշարուի ձեր սըրտերուն մէջ յորդող հոգեւոր ուրախութիւնն և բերկընութիւնն և չնորհակալութեան երախտագէտ զովուով և սրտիւ պիտի փառաւորէ զամենակալն Աստուած որ իւր գերիմաստ նախախնամութեամբ ամենայն ինչ տնօրինելով՝ միշտ զօդտակարն և զպիտանին կը յարուցանէ մեզ։

Եթեցին և պալծառացուցին զՀայկական եկեղեցին, ունի անտարակոյս որպէս յատակագիծ սոյն երեւելին և աստուածազգեցեց Սուրբ հայրապետաց ընթացքն, և աստուածային չնորհօք առաջնորդեալ՝ առանց անոնց հետքերէն շեղելու, պիտի վարէ ամենայն յաջողակութեամբ զզեկն եկեղեցւոյն ձեր. վասն որոյ և մեք ի սրտէ կը մաղմէնք որպէս զի նորին Ամեն. Սրբազնութեան խոհեմ և իմաստուն հոգեւոր կառավարութեանը ներքն ձեր Սուրբ եկեղեցին յառաջադիմէ ընդմիշտ ի հաւատոս առ Քրիստոս և ի վարդապետութիւն Աւետարանական, և մեր սուրբ եկեղեցեաց առնչութիւնքն, որք յոյժ վաղեմի ժամանակաց կը համեմ, մշակեալ և յառաջացեալ շարունակուին որ, ի լուսն ժամանակին, կարելի լինի մեզ, հաճութեամբ և չնորհօք Փրկչին մերոյ, ի մի բերան և ի մի սիրտ օրհնել և փառարանել նորա ամենասուրբ և մեծավայել Անունն որոյ փառք յափեանս Ամէն։

Յաւարտ սոյն ընտիր բանախօսութեան, Նորին Ամենապատութիւն և իւր ուղեկիցք մի և նոյն հանդիսիւ եկեղեցւոյ բակն առաջնորդուեցան և անգ. կրկին չնորհակալութիւններէ յետոյ, մեկնեցան կառքերով։

Ամեն. Ա. Պատրիարք Հայրն, իւր հետն ունենալով Քաղ. ժողովոյ գերատենապետ Վսեմ. Իլիաս էֆ. Զայեան և Պատրիարքարանի գործակատար Վսեմ. Արահամ էֆ. Ֆրէնկեան, հինգշաբթի օր, այցելութիւն տուաւ օտարգեսպանաց։ Նորին ամենապատութիւն նախ և առաջ գնաց ոռուսական գեսպանատունն, ուր Վսեմ. Պ. Նէլիտոփի և առաջին թարգման Պ. Իվանովի հետ քառորդ ժամու չափ տեսակցութենէ մը յետոյ, յաջորդաբար այցելեց Փրանսական, անդլիական և աւստրական գեսպանատուններն, յորս, արժանավայել մեծարանօք, ընդունուեցաւ և պատուասիրուեցաւ։ Յուսկ յետոյ, այցելեց գերմանական գեսպանատունն ալ, բայց Պ. տը Բատովիծ բացակալ լինելով։ Տ. Խորէն Սրբազն իւր այցելատումը թողուց և մեկնեցաւ։

Վեհ. Սուլթանը՝ Գեր. Տ. Խորէն Արքեպիսկոպոս Նար-Պէյի չնորհամ երկրորդ կարգի Օսմանիյէ պատուանշանի առթիւ տուած կայսերական Պէրաթիւն մէջ Լուսինեան մականուամբ յիշած է զիորէն Սրբազն և կը լըսենք թէ ն. Գերապատուութիւն այսուհետեւ Լուսինեան մականունը պիտի գործածէ։

Անցեալ կիւրակիէ, 20 նոյմ., Հայկամթոլիկաց երեսփ. Ժողովը, առաջին անգամ ըլլալով, պաշտօնապէս ինիստումարեցաւ Բերայի կաթողիկոսարանի սրահին մէջ, ընդ նախագահութեամբ Գեր. Ազգանան սրբազնի։ Ներկայ էին հոգեւորական և աշխարհական դասէն՝ 48 երեւելի անձինք։ Գեր. Աղարեան սրբազնանի։ Ներկայ էին հոգեւորական և աշխարհական դասէն՝ 48 երեւելի անձինք։ Գեր. Աղարեան սրբազնան ազգութիւնը թէ կ. Պոլսէ ընտրեալ երեսփոխանաց անունները մի առմի կարգաց։ Ապա, խորհրդակցութեան կարգը գալով, ժողովը զբաղեցաւ ինչ ինչ կարեւոր խնդիրներով։

ՆԵՎԻՑԵ

ՃԱՄ ԵԿՄԻՆՔ ԳԱՅԻՄ ՕԼԱՃԱՐ
Պիր ՄԱՏՏԱՑ

Պիր գաչ զէմանտէն պէրու Խնկիւթէրրատա սէրկիի ումումի սալօնլարընտա, ումումի չարշըլարտա, չիչէք սօպալարընտա վէ բէնչերէ վէ գարուլարտա ճամ եէրինէ գայիմ օլաճագպիր մատուէնին իմալիյլէ իշթիղալ իտիլմէքտէ տիր։

Սէնաեինին պու եէնի մահսուլու զաեէթ նազիք վէ ինձէ տէմիր թէլլէրտէն իպարէթ օլուա, սարը պալմուտնա պաթըլըլըլմը քեազըտա միւշապիհ շէֆֆառ պիր ճիսմ իւզէրինէ ըապիթ իտիլմիշ տիր։ Պու թէրքիպ, ճամուան ուճուու օլուուղու կիպի, հավանըն թէկսիրաթընա տախի թապի օլմատըլընտան, վէ էլասթիգինէթի վէ գըլիըլմա իսթիտատը սաեէսինտէ սարսըլմա վէ սատէմէնէ մուգավէմէթի իտէճէկինտէն, բէք գավի վէ զինատէ տաեանըլըլը տըր։ Էզէգազա պիր թէկիքէ վուգու պուլուր իսէ գա։

զագէտէ օլան թարաֆըն սուհուլէթլէ թէպոփիլի գապիլ օլուղու կիպի, պու ճիսմ ֆէվդէլատէ ինձէ վէ եռւմուշագ օլուղունուան, թասավզուր օլունապիլէճէք հէր պիր շէքլի ալապիլմէքտէ, վէ բիթուպէթտէն մուհափազաեա էլվէրիշի օլուղու կիպի, զիեա տախի սուհուլէթլէ նուֆուզ իլէմէքտէ վէ եէրինէ գալիմօլաճաղը ճամ կիպի հէր նէվի ըէսմթէրսիմ իտիլմէկէ գապիլ պուլումագտա տըլ:

ԱՄԷՐԻԴԱՏԱ ԷԼՔԹՐԻԳ

Պուխար իլէ իշլէեէն շըմէնտըֆէր լոգօմօթիֆլէրի, ազ պիր միւտաէթզարֆընտա Ամէրիդատա ունութուլարագ, եալընըզ պիր խաթըրէսի գալաճագ տըլ:

Ախիրէն իճրա օլունան պիր թահրէրէ նէզարէն, պու կիւնքի կիւն ճէմահիրի միւթթէֆիդայի Ամէրիդա արագիսինտէ պէհէրի օրթա հիսապի իւզրէ 7 քիլօմէթրօ պօնունտա 43 ատէտ էլէքթրիդ շըմէնտըֆէրի վար տըլ:

Էլէքթրիդլի վակօնլարըն ատէտի 223 օլուպ, հէման էքսէրիսի պիր գաչ կիւնտէն պէրու թարիստէ թօրթ Մաեօ իլէ էթուալ արասընտա ամէտշիւտ իտէն արապա կիպի տիր:

Էլէքթրիգլէ սօգագլարը այտընլաթմագ տախի, Ամէրիդատա ֆէվդէլատէ թէրագգը իթմիշ տիր: Ամէրիդատա սօգագլարը զիեատար իթմէք իշին, 460 պարկիր գուվէթիմինտէ պիր մաքինա իսթիմալ օլունմագտա, վէ եանան կազլարըն ատէտի 6 պինի թէնավուզ իլէմէքտէ տիր:

ՍՈՒԼՂՈՒՆ ՄՈՒԽԱԹԱՐԱԾԸԸ

Սուգ, ոլ տէրէէէ միւէսսիր պիր ֆակլ տիր քի, թէնվիզ օլունմամալը տըլ. եօդսա բէք չօգ մազարրաթ վուգու պուլուր. հաթթա սուղագարը հարկ չօգ վէֆիեաթ վուգու պուլուր, զազէթալարտա հէր վագըթ օգունուեօր:

Եէտիտ սուգտան վուգուի հէ.

Լաքէ վէսիլէ նէ՝ տիր:

Գանըն ճէվէլանը, շէտիտ սոսւգտան տօնարագ տամարլարըն ճիհաթը ամիգէսինէ ըիւնու իտէր քի, պու հալտէ գանըն տէվէրանընա սէրթէ արըզ օլուր:

Իշթէ ինսանըն պիր աղասը տօնսուգտա, ասըլ րէնկի զակի օլարագ, եէշիլմսի պիր ըէնկ ախզ իլէմէսի պու հալտէն նէշէթ իտէր: Պու սուրէթլէ գան նէվէլան իտէմէտիկի ճիհէթլէ, կիթ կիտէ թէափփիւն իթտիկինտէն, նիհաեէթ իւ էմր էնէլ վիրուտ իտէր:

Պինաէն ալէյի զաեէթ սոսւգ հավալարտա պիլա հարացէթ գալմաեըպ, չալըմագլըգ, եօրուլմագլըգ, էլհասըլ հէր նէ սուրէթլէ օլուր իսէ օլուն վիճուտէ հարէքէթ վիրմէքլիք էլզէմ տիր: Սուլզուն թէէսիրի միւխթէլիք տիր: Էզիւմէ չէտիտ սուլզուն թէէսիրի, հէրարէթի չէտիտէտէն զուհուր իտէն թէէսիր կիպի տիր: Հաթթա մէմայիքի գութպիեէտէ սողուգտէմիր, թըպգը սընագ տէմիր կիպի ինրահի թէէսիր եանի գանը ինրագ տիր:

Անճագ, սօղուգ չաթլաթաճագտէտէ տօնտուրուեօր տիմէքտէն մագսէտ չու տուր քի, չօգ թազլար տէլիքլի օլմալարըլլա, սօղուգ էսնասընտա բէք սուհուլէթլէ գըրըւրլար, Պունուն սէպէպի իսէ, թազլարըն տէլիքլինտէ մէվճուտ օլան սուլար սօղուգտա տօնարագ, թազըն չաթլամասընա վէսիլէ օլուրլար:

Իմտի, սուղա մուգավէմէթ իշին աթէշին գարշընտա տուրմաեըպ, վիճուտէ հարէքէթ վիրմէլի: Գըշըն պիր քիմէսնէ իւշիւեիւպ տէ տէրհալ աթէշին գարշընտա կէշէր իսէ, էօլիւմ պիլէ ինթաճ իտէնէկի մէլհուզ տուր: Սուլզա մուգավէմէթ իտէնէքէն կիւզէլ թէտպիր: հարէքէթ վէ եաղըլը եէմէքլէր եէմէքտէն իպարէթ տիր:

Պիր թավուգ իլէ պիր քէօրէք արասընտա իտիլէն ալըշվէրի մուահէտէսի. — Աթի իւզ զիքը մէքթուպ Սրէքթէյթընամ զազէթատա օգունմուշ տուր: Էկինտի, քիքնի տէրհալ իտիլմիշ տիր: Թագաթ պիր եէրտէ ֆարէլէր պիր կինէ զարֆընտա եէնի պօղազլանմըզ պիր գօնունուն վիճուտինին քէմիկինտէն մաատասընը եէմիշլէր տիր: Տիկէր պիր եէրտէ աթլար քէնտի եէմէրինին եէր իքէն, ֆարէլէր տախի եէմէսինլէր տէյի պէքնի թայեին իտիլմիշ տիր: Թագաթ պիր ատէմէ մէզգիւր իւրմէթին ինրասը բէք կիւճ կէրմիշ տիր: Գուլահտա իտիլէն աթ եարըշընտա պիր հագդընտա պէեան օլունան

աթի իւզ զիքը խուսուստան լէզէթեապ օլսալար կէրէք տիր: Դավիպաշը, իրի չէհրէլի վէ բէք իրի կէօմթէրիշի եքի եաշընտա Պօպ, պիր Սամսօն քէօրէյի օլուպ, պիր կիւն, պու քէօրէք քէնտի եաթտըզը էվնիյէզինէ պիր թավուգ կէօմթիւրմիշ, վէ պիր քէօշէնէ գօնարագ, անընեումուրթլամասընա պէքլէմիշ տիր: Թավուգ եումուրթլատըզընտա, անինտէք քէօրէք եումուրթաեը եէմիշ: վէ օ կիւնտէն իթիպարէն պու եքի հայվան եէքտիկէրինէ սրգընա տօսթ օլտուգլարընտան, թավուգ, քէօրէյին էվնիյէզինտէն պաշգա եէրէ եումուրթլամագտան իմթինա իթտիկի կիպի, քէնտինին պու մուամէլսինինէ գարշըլըգ օլարագ, քէօրէյին թաամ գապընտա օլան էն լէզիզ լոգմալարը եէր իմիշ: Պօպ՝ եումուրթատան հազզ իթմիշ, վէ թավուզուն եումուրթա եումուրթլատըզընը անլամըշ օլտուգունտան, թավուգ պէսլէմէքլէ, եումուրթա եէեէպիլէճէկինի տէրք իլէմիշ տիր:

* * *

Ավսթրալիատա ֆարէ պէլասը. — Ավսթրալիա՞ ֆարէլէրտէն սօն տէրէճէ զարար չէքմէքտէ տիր: Գում-պարապընտան Գուլահա գատար օլան մէսափէտէ՝ ֆարէլէրտէն էզիյէթ չէքմէեէն սայքի պիր էվ պիլէ եօգտուր տէնիլմիշ տիր: Մէզգիւր մահէլէրտէ վագդը պիր մէրքէզտէ պունլամըշ հէմանի էէր եիւզ թանէսինի թէլէփիտէնէ 12 զրուշ վատ իտիլիպ, պիր կիճէ զարֆընտա 2.000 թանէսի էօլտիւրիւլմիշ տիր: Պատէհու վատ իտիլէն պու միւքեափաթ 6 զրուշ թէնզիլ իտիլմիշ տիր: Զէհիր իլէ գարըշմըշ ուն մաճունու վասըթասըլլա պիր օթէլտէ իւչ կիճէ զարֆընտա 1.000 ֆարէ էօլտիւրիւլմիշ տիր: Պաշգա պիր եէրտէ ֆարէլէր պիր կինէ զարֆընտա եէնի պօղազլանմըշ պիր գօնունուն վիճուտինին քէմիկինտէն մաատասընը եէմիշլէր տիր: Տիկէր պիր եէրտէ աթլար քէնտի եէմէրինին եէր իքէն, ֆարէլէր տախի եէմէսինլէր տէյի պէքնի թայեին իտիլմիշ տիր: Թագաթ պիր ատէմէ մէզգիւր իւրմէթին ինրասը բէք կիւճ կէրմիշ տիր: Գուլահտա իտիլէն աթ եարըշընտա պիր հագդընտա պէեան օլունան

զիրը Փարէլէր՝ աթլարըն իւզէնկիլէ-
րինէ չըդըպ, պաճագլարընտա օլան
եարէ սարկըլարընը եէմիշլէր տիր.
Ռահաթ ուեռուեան ատէմլէրէ ատէթա
Փարէլէրին հիւճում իթտիքլէրի զիքը
օլունմուշ տուր, եքինլէր Փարէլէրտէն
թէլէփ իտիլմիշ տիր. Ֆարէլէր, նէ-
պաթաթըն սարլարընտա եօդարը
թըրմալանըպ, պաշարընտա օլան հէր
պիր շէի եէմիշ տիրլէր, Տէօնիւմլէր-
նէ կէնիշ թարլալար իշինտէ էքիլէն
էքին Փարէլէրտէն եէնիլէրէք պօշ վէ
խալի պրագլւմընտար տըր: Էհալի պու
պաշ պէլասընը թէլէփ իտէճէք պիր
չարէ տիւշիւնէմէմիշ տիր. Ֆարէլէր՝
թավշանլար միսիլլուր թարլալարտա
թավշան եռովալարը շէքինտէ եռովա-
լար ետրմըշլար տըր:

(Աւետաբեր)

Հալլ օլունուպ իշինտէ պուլունան ուն
վէ եա նիշասթա վէ պունա պէնդէր
շէյլէր թահթընա չէօքէր, խալիս վէ
թէմիզ իսէ, սուեռուն ըէնկի տախի
տէյիշմէզ:

Եյի ճինս խալիս շէքէր՝ սըդը.
սէրթ, զաեէթ փարլադ վէ սու իշին-
տէ կիւծ հալլ օլուպ, սու գապընտա
ասլա թօրթու պըրագմազ. պիլաքո
պիր էտնա շէքէր փիարչասը սուեա
վազ օլունտուղընտա հէման հալլ օ-
լուպ, սու թահթընտա թօրթու հա-
սըլ օլուր վէ սուեռուն ըէնկի տախի
պուլանըը: Պիր տէ պու նէվ շէքէր
եռումուշագ օլուղընտան, բարմագլար
ելէ գօլայ բարչալանըը վէ ըէնկի տա-
խի տօնուգ օլուր. խալիս օլուա տա-
խի եօդարտա պէյան օլունտուղու
կիպի, գուվէթսիզ օլուր.

Ն Ա Խ Ա Ղ Ո Ւ Մ Ն

Նուազումն (Կայուժութ) կը պատահի
երբ սիրտը կը դադրի ուղեղին բաւա-
կան քանակութեամբ արիւն զրկելէ:
Նուազումը կրնայ ըլլալ մասնական
կամ ամրողլական: Սոյն երկու պա-
րագայներու մէջ ալ ներքին զգացում
մը շատ անդամ իմաց կուտայ ինչ որ
պիտի պատահի, և ոմանք մինչեւ իսկ
կրնան ինքինքնին դնել նուազման
նպաստաւոր գիրքի մը մէջ, իրենց գի-
տական կորուսանելէ առաջ, մէի տիր.

Մեր ընթերցողներէն շատեր ըն-
տանի լինելու են նուազման նշաննե-
րու. նուազող անձին երեսը կը գու-
նատի, աչքերը կը փակուին, գիտակ-
ցութիւնը կը կորսուի, և նա կ'իյնայ
գետին: Ի հարկէ երբ սիրտը ոչ եւս
արիւն կը լլիկէ դէպ ի գլուխը, արիւն
շերթար նաեւ դէպ ի մարմնոյն երե-
սը, և ուստի մորթը կ'ըլլայ տժգոյն,
պաղ, և թերեւս փակուն: Թէ՛ շըն-
շառութիւնը և թէ՛ բազկերակին զար-
կը կրնան անզգալի լինել, և նուազող
անձը կրնայ իսկապէս մեռած թուիլ:
Ուրիշ պարագայներու մէջ շնչառու-
թիւնը կրնայ երբեմնակի տեղի ունե-
նալ հառաջներով, և սրտին տկար
կերպով գործելը կրնայ զգացուիլ:

Այս վիճակ կրնայ շարունակել ժամեր.
բայց սովորաբար միայն քանի մը ըո-
պէ կը տեւէ:

Նուազումը մերթ ընդ մերթ կը-
նայ առնուլ ծանր երեւոյթ, արդա-
րեւ երեմն կրնայ վերջանալ անմիջա-
կան մահուամբ: Այս աւելի վտանգա-
ւոր նուազման մէկ պատճառն է սըր-
տին՝ ճարպի փոխուիլը. և ուրիշ պատ-
ճառ մէկ մեծ քանակութեամբ ար-
եան կորուսուը: Երբ շատ արիւնահո-
սում տեղի ունեցած է, ի հարկէ-
պէտք է ամէն բան ընել արեան հո-
սումը կասեցունելու համար: բայց մի
և նոյն ատեն հիւանդը պառկեցու-
նելով նորա գլուխը և ուսերը մարմ-
նոյն մակարդակէն աւելի ցած գիրքի
մէջ պահել՝ մեծապէս կը նպաստէ վե-
րըստին սթափեցունելու համար նը-
ուաղեալը: Նուազող անձինք ընդ-
հանրապէս կ'ունենան ջղերու ժառան-
գական ընդունակութիւն մը այդ վի-
ճակին համար: Համեմատաբար մար-
դոց փոքր մասը կը նուազի ո և է
պարագայի մէջ: Ոմանք կը նուազին
ամենափոքր պատճառաւ, — երկիւլ,
ուրախութիւն, վիշտ, անհաճոյ տե-
սարաններ, գարշելի հոտեր, տաք և
ապականեալ օգ, յանկարդական ար-
կած, ստամոքսի կամ ուրիշ ներքին-
գործարանի մը գրգռումը կրնան
պատճառել նուազում: Տարբեր ան-
ձանց համար նուազման պատճառը կը
զանազանի, և իւրաքանչիւր ոք պար-
տի զգոյշ կենալ ինքինքն այդ վիճա-
կին ենթարկող մասնաւոր պատճա-
ռէն.

Երբ մէկը նուազի, սրտին և թո-
քերուն ազատ կերպով գործելուն
գէմ ամէն արգելք վերցունելու է: և
նորա զգեստները թուլցունելով: Սա-
կայն առաջին կարեւոր բանն է հի-
ւանդը կոնակի վրայ պառկեցունել:
կը ճանչնանք նուազելու ենթակայ անձ
մը, որ սորված էր, առաջին նշանը տես-
նուելուն պէս, միշտ այս գիրքը առնուլ
իւր իսկ կամօք, և այդ պատճառաւ
նուազումը ընդ փոյթ կ'անցնէր: Ե-
թէ նուազող անձը խոնեալ սենեակի
մը մէջ կը գտնուի պէտք է անմիջա-
պէս մաքուր օգին մէջ հանուի, բայց
ոչ մէկ պարագայի մէջ գլխուն ներքե-
գնելու է բարձ:

Նուազման սովորական ձեւը ան-
հրաժեշտ պատճառ չինիր կենաց կար-
ճելուն:

ՀԱՎԱՏԻՍԻԱԹ

Գըրգ չէմէ սուեռնուն Քիւշիւք քէյ ճիվարընտա , Սայի օճաղը նամ մահէլուէ պիր ատէտ պաճասըլլյա պիր մըդտար մահալլի , էվկէլիքի կիւնէ միւն հէտիմ օլարագ . իքի եփազէլլի լիւլէտէն միւժէն ճավիդ սուեռն քիւլլիյէն մունգաթի օլտուղու վէ ֆագաթ միւթէագլպէն՝ ամէլիյեաթ վէ թամիրաթա միւպաշէրէթ իտիլտիկի խթիխպար գըլընմըշ տըր :

Պէլլրատտան եագըլտըլընա կէօրէ գրալիչա նաթալինին թալեագլնա տայիր օլան էվրագ , Պէլլրատ մէժրորոլիտի թարաֆընտան Տէրսաստէթ Ռում բաթրիգխանէսինէ կէօնաէրիլմիշ օլմաղլա , Ռիւթպէթլու Բաթրիգ է-ֆէնտի հազրէթլէրի , մէզըիւր էվրագը պատէլ միւթալաա : Պէլլրատ մէժրորոլիտինին գարաը , քիւլիսէնգանօնոնու ահքեամընա մուվաֆըդ օլտուղընը ճէվապէն պիլտիրմիշ տիր :

Սաեէի հազրէթի Միւլիւքեանէտէ իտարէի Մախսուսէնին կիւնտէն կիւնէ քէսպ իթմէքտէ օլտուղու թէրագգըյաթ ճիւմէսինտէն օլարագ , պուքէրէ տախի սաաթտա օն պէշ միւնու ալըր վէ զաեէթ միւքէմմէլ պիր վարօրուն՝ եէտի պին լիրաեա միւպա-եա իտիլտիկի իշտիլմիշ տիր :

Թարաֆը էշրէփի հազրէթի Բա-տիշահիտէն՝ Ավոթրիա իմրէրաթօրու հազրէթլէրինին գըլքընճը սէնէի տէվ-ըիւնէսի միւնասիպէթիլէ՝ թէպրիգի հավի քէշիտէ պույրուլան թէլէկրաֆ-նամէի հիւմայսւնա ճէվապէն , միւշա-ըիլէյս իմրէրաթօր հազրէթլէրի թա-րաֆընտան թէլէկրաֆլա իփաի թէ-շէքիւրաթը գէվգէլատէ իտիլմիշ տիր :

Տիւչարը թաթիլ օլմուշ օլան ՈՒ- վէ Լէլաւ Հնւուց զագէթալարը-նըն էվկէլիսի կիւնտէն իթիպարէն թէքրար ինժիշարէ պաշլատըլլարը մաէլմէմնունիյէն կէօրիւլմիշ տիւր :

Մարսիլեատա օթուղ պին ֆրանգ սըրգաթ իյլէտիկինտէն տոլաեը Սըրա-

եատա թութուլուպ հապսա աթըլան իթալեալլ պիր րահիպ , կէշէն հափ-թա քիպրիթ իլէ քէնտիսինի զէհիր-լէմիշ տիր :

Մէրգում սարիգէ այիտ օլուպ պիր խալլի էշեա վէ նուգուտու հավի օ-ւան պիր շանթա Պարչէլօն մէմուրլա-ը թարաֆընտան զապիթ օլունմուշ տուր :

Լալահաթը ատլիյեէ գօմիսիօնու բէնչէնպիհ կիւնիւ տախի Պապը Ա-լիտէ իծթիմա իթմիշ վէ հապսիսանէ-լէրտէքի մէվգուֆիյն հագգընտա , պաղը թէտդիգաթ իյֆամըլլա պէրա-պէր հապսիսանէլէրին ըսլահը ահվալի իշուն միւզաքէրաթ վէ թահգիգաթա տէփամ իլէմիշ օլուղու թարչէն եա-զըեօր :

Պուքէրէ քէշիտէ օլունան շը-մէնտըֆէր իքրամիեէսինին պիրինհիսի օլան 600,000 ֆրանգըն մահքէմէյի իսթինափ միւտտափի ումումի մուա-վինէրինտէն իզզէթլուչագգը պէյէ իսապէթ իթտիկինի Հագիտան եազընեօր :

Էնգարէնին Շէմաէտտին բահալլէ-սի էհալիսինտէն Ապէտտին աղանըն հարէմի պուքէրէ , պիրի էրքէք վէ իքիսի գըզ օլարագ , Յ չօնուգ թէվ-լիտ իթտիկի Էնտրէ զազէթասընտա օ-գունմուշ տուր :

Մալիյեէ խազինէսինտէքի մախզէն իլէ Պապը Հիւմաեօնտա գաբու ա-րասընտաքի մախզէնտէ մահգուզ գօն-սոլիտէրտէն պիր մըդտաըլլըն զաեի օլմասընտան տոլաեը , Մալիյեէ սէր-վէզնէտաըլ սապրգ Վասըֆ պէյին ինըրա օլունան թահգիգաթ նէթիճէսինտէ , մումախիլէյս Վասըֆ պէյին Շոււրայի-Ցէօվիէթ իսթինափ մահքէմէսինճէ մուհաքէմէսի կէշէնտէ ինըրա օլուն-մուշ իտի : իսթիլատ օլունան էսհամը ումումիյէէ գըյմէթ վէ իթիպարը իլէ 63,000 լիրալըգ օլտուղունու վէ մու-մախիլէյս Վասըֆ պէյին եագլնտա մու-հաքէմէսի թէքրար ինըրա օլունաճազը Հագիտան եազընեօր :

Տիւն սապահ Թարապեատա Գըէնը քիլիսէսինին փարմագլըգ տիվարընա հէնուղ տողմոշ պիր գըզ չօնուղու

պրադըլմըշ վէ գունտաղը իշնտէն չըգան պիր քեաղըտտա խրիսթիյան օլտուղու անլաշըլմըշ օլմաղլա . էմզի-ըիլմէք իւղրէ պիր դատընա թէփտի իտիլմիշ տիր :

Պարոն տը Հիրցին Բում իլի թիմուր եօլ էսհամընը , Անդարա շըմէնտըֆէրի սահիպի իմմիեալլ միւտիւ Գաուլլա իլէ շիւրէքեասընա թէրք իթմէք թէ-սավգուրունտա պուղունտըգը վէ պու-պապտէ գարիպէն իրահաթ վէրիէ-ճէկի Մօնիթէուտէ օգունմուշ տուր :

Պուսիատա միթէմէքքին մուսա-վիլէրին Գուգարասընա թէվզի օլուն-մագ իւղրէ Պարոն տը Հիրց թարա-Փընտան իքի միւն ֆրանգ իթա-գըլընմըշ տըր :

ՏՕՔԹՈՐ ԶԱՐԴԱՐԵԱՆ

Տօքթօր Զարգարեան էփէնտի՝ պուքէրէ Պէլլունտա Աղա ճամիսինտէ իմամ սօգաղընտա 24 նօմէրօլը խա-նէյէ նագլ իթմիշ տիր :

ՎԱՅՐԿԵՆԱԿԱՆ ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

ԱՅՑԵՏՈՄՍ
Լաւագոյնքառթօնի վրայա-մէնլեզուաւկըպատրաստուի ի գին 100 հատը 10 դհեկն պէտք ունեցողները պէտք է դիմեն Գ. Պաղտատլեան տը-պարան Յակոբեանիսան
թիւ 133 կ. Պոլիս :

ԱՎՐՈԲԱՆԲՆ ՀԵՐ ՆԵՎ
ԵՌԻՆԼՈՒ ԳՈՒՄԱՇԼԱՐԸ

ՄԱՐՏԻԿ ԳՐԻԳՈՐԵԱՆ

151 ՍԹԱՄՊՈԼ ԳԱԼԲԱԴՅԱՐ ՊԱՇՅ 154

Մէղքիւր տիւքքեանտա Ավրօբանըն առն
մօտալարնտան հէր նէվ սիհան վէ եռւնլու
գումաշլար , լահօրսպի , թիպէտ , քաշմէր-
ակրօզ , վիկոն , օթօման , մէրփանթին ,
արնիլէր , շահեագ . թըրիքօ հէր ճինս ալա
գըշլպ փանէլալար , շալ բէնկի գաստոր-
լար , իփէքլի շալ Փանէլալար , սօն մօտտ
Փիստանլըգլար , կարնիլի վէ կարնիսիզ տիւզ
գումաշլար , կարնիլիք գատիփէլէր , ճար
վէ պօհճա շալլար վէ սափրէ կէրէք թօփ վէ
կէրէք արշըն իլէ սաթըլմագտա օլուգ ,
թէրիքէ բազպէթ պուեռուրան զէվաթը քի-
րամ հէմ էմթիանըն նէֆասէթ ու զա-
րաֆէթինտէն վէ հէմտէ փիեաթլարըն հէ-
վնյեւէթինտէն փէ վէկլուտէ մէմնուն օ-
լանագլարը իլան օլունուր :

Սպազ Մամուլն սահիպ իմթիեազը
Այվաղեան էֆէնտի , գայլաթատա ,
բէնչէնպիհ-Պազարընտա , իրսի խա-

նընտա պիր մազազա քիւշատիյլէ նէֆիս
զէյթին եաղը , վէ լէզէզ շարապ վէ մաս-
տիգա վէ էն ալէտ ճրնոինտէն տէ սապուն
վ . քէզամիք էնվայի նէֆիր գօնեագ , ար վէ
հաթթա ժօն Սալամօն գօնեաղը տախի կէ-
թիրթ մէքտէ պուլունտուուտան մէմնուն
օլուազ լըզը արզու իտէն զաթլարըն թէշրիֆ .
լէրի իլութար վէ տավէթ օլունուր :

Պոզչա ատասընըն պիր սէնէլիքտէն եի-
կիրմի սէնէլիք գատար էսկի շարապլար-
իլէ : Գըպրըն տախի գումանտարիա թէս-
միէ օլունան շարապլար պուլունտուուլուն-
տան , լիւզումու պաւլունան զաթլարըն մա-
լիւմէրի օլմագ ինզրէ , իլան օլունուր :

ՔՕՔ ՔԷՌՄԻՒԻՐԻԿ ՏԵՓՕՍՈՒԻ

Մէղքիւր տէփոնուն սահիպի , Ցովէլ Կ.
Կարինեան , պու տէփա իտարէլի վէ օճագ
իչուն դաեէթ տաեանըզլըլ քօք քէօմիրիւ
կէթիրթմիշ օլուպ , Ցընտ գլլատա , Քէրէս-
թէճի սօգալընտա , 14 նումէքրոլու տիւք-
քեանտա , ղաեէթ էհվ ն Փիեաթլա ֆի-
րուխը իթմէքտէ օլտուզընը , վէ արզու ի-
տէնլու իշուն ալեա ճինստէն մանկալ քէօ-
միրիւ տախի պուլունտուզընը բաղպէթլու
էհալիեէ խասէթին իլան ու պէյան իտէր :

ՃԱՆՖԻՍՃԻ ԱԻԵՏԻՍ ՊԵՅԼԻՐԵԱՆ

ՍԹԱՆՊՈԼԾԱ ԶԱՐՇՈՒԻԻ ՔԷՊԻՐՏԷ ՍԱՆՏԱԼ Պէծէսթէն ՊՕԳԱՂԸ ՆՕ. 7

Իշպու մազազատա սիեան վէ բէնկի ֆիսթ անլըգ , ճէհէզ իշին իրէքլի գու-
մաշլարըն էն էյի վէ կիւզէլ ճինսլէրի , կրոն . Փայլ Փրանսէ , արմիւր մէրվէյ-
եօզ , սաթէն , լիօն , բէնկի աթլազ , մանթօլուգ չիշէքլի գտտիփէ , կարնիլիք
չըպ ուզլու գատիփէ , գաւէլի ֆիսթ անլըգ , վէ իրէքլի կրընատին գտտրփէլի պու-
լունտուզընտան , միւրաճասթ իտէճէք քեափփէյի րազպէմլու մրէ չմէրիւիրին
կէրէք էմթաանըն նէֆփասէթ վէ զարափէթի , վէ կէրէք փիեաթլարըն էհվէն-
նէթինճէ խօնուտ օլաճագլարը պէնան օլունուր :

ԼԱՍԻԿ. ԿԱԼՈՇ ՏԵՓՕՍՈՒԻ

ՍԹԱՄՊՈԼ, ՍՈԼԼԹԱՆ ՀԱՄԱՄ ԶԷՇՄԵ-
ԻԹԹԻՍԱԼԻՆՏԷ

ՆՕ. 47 Ք 49.

Մէղքիւր լաստիկ , կալօշ տէփօ-
սունուն սահիպի . Սեպուհ Ցէմիրճեան ,
Ռազպէթլու միւշթէրիկէրինի մէմնուն
իթմէք իչուն , հէր նէվ ինկիլիզ , Ռուս-
վէ չամպուրկ մալլարընտան մատա ,
ախիրէն Ամէրիգատան ղաեէթ պիչիմ-
լի վէ կուսթօլու հէր նէվ լաստիկ
վէ կալօշլար կէթիրթմիշ օլուպ , զա-
նէթ էհվէն փիեաթլա ֆիրուխթ իթ-
մէքտէ տիր :

Իշպու Ամէրիգա կալօշլար սայիր
մահալլէրտէ սաթըլանլարըն տէօթժ
միսլի տաեանըզլըլ օլտուզու վէ մար-
գասը «կիւնէշ» վէ ուճլարը մասկա-
լիթլի օլաճազընտան թագլիալէրինէ
տիգգաթ օլունմասը խասսէթէն իխ-
թար օլունուր :

ՏՊԱԳՐՈՒԹԻՒՆ

Կ. Պ Ի Պ Ե Բ Ա Ն

Պոլիս Զիջք-պազարթիւ 23

ՔԻՒԶԻ ՓԵՍԱՆ ՊԻՐԱՍԵՐԼԵՐ

Տ Է Պ Պ Օ

18 ՍԹԱՆՊՈԼ ԵԿՆԻ ՃԱՄԻՏԷ

ՄԲԵՋԱՐ ՏԻՒՓԵԱՆԼԱՐԸ

ՍԹ ՄՊՈԼ Քէօքրիւ գարշընտա — 77

ՊԷՅՑՈՂ ԼՈՒՆՏ Տ օղըու եօլտա — 168

Մէղքիւր էհզախանէ վէ սրէչար արէքքեանլարընտա միւթէտառէիտ
վէ էնվայի թէրըիսաթըլքիլէվիյէ վէ էնզա վէ մուալէճաթ վէ ալէա-
թը ճէրըահիյէ , վէ լէս ճինս լասթիք իլէ չիլքատէն մաատուլ ալաթ
ու էտէվաթ , վէ կիսթէր ուուուլինտէ պազլար , վէ նրանսորզ վէ ինկի-
լիլ էնզալարը , ուուփաթօնուն էն ալէա ճինսի . եէրի վէ էնէպաթ մա-
տէն սուլարը , ֆօթուշափճըլար իշիւն թէրքիսաթըլք բիմեէփիյէ , Պ րտո
շարապլարը , գօնեաթլար , էնվաի իչկիլէր , գօգուրու նապունար , նէ-
փիս բուտրա , օ ար Գօլօներ , սաչ սուլարը , տիւզէիւնլիւթէրէ , վէ ըու-
բէչարլար իլէ քիմեախանէլէրէ մախսուս ճամ գատլար վէ ալաթ ու է-
տէվաթ մէվճուտ օլրու , թօրտան վէ բէրաքէնտէ Փիրուխթ օլունուր :
Քէզալիք մէզքիւր տիւքքեանլարտա մուայէնէի թըպայիյէ տախի
իմրա օլունուա , պունա մախսուս օտալար վար արր . կէճլէտ աշըգ արր
Զէյլ . — Պիլճիւիլէ էնզա վէ էմթաամրզոն էն ալ՝ ո ճինստէն օլու-
զունու վէ բէք էհվէն Փիյաթլա սաթըլուրզընը Տօգթօր էֆէնտիլէրէ վէ
բաղպէմլու էհալիյէ իլան ու պէյան իտէրիզ :